

Acta Albaruthenica

Rada Naukowa

Aleś BIELSKI (*Białoruski Uniwersytet Państwowy*)
Hienadź CYCHUN (*Narodowa Akademia Nauk Białorusi*)
Radosław KALETA (*Uniwersytet Warszawski*)
Bronisław KODZIS (*Uniwersytet Opolski*)
Gun-Britt KOHLER (*Carl von Ossietzky Universität Oldenburg, Niemcy*)
Dorota MICHALUK (*Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*)
Larysa PISAREK (*Uniwersytet Wrocławski*)
Mikalai PRYHODZICH (*Białoruski Uniwersytet Państwowy*)
Bazyli TICHONIUK (*Uniwersytet Zielonogórski*)
Mikhail TYCHYNA (*Narodowa Akademia Nauk Białorusi*)

Recenzenci

Nina BARSZCZEWSKA (*Uniwersytet Warszawski*)
Wanda BAROUKA (*Witebski Uniwersytet Państwowy im. P. Maszeraua*)
Lilia CITKO (*Uniwersytet w Białymstoku*)
Iryna GAPONENKO (*Białoruski Uniwersytet Państwowy*)
Jerzy GORDZIEJEW (*Uniwersytet Jagielloński*)
Siarhej KAVALIOU (*Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie*)
Jadwiga KOZŁOWSKA-DODA (*Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie*)
Oleg ŁATYSZONEK (*Uniwersytet w Białymstoku*)
Helena POCIECHINA (*Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie*)
Aliaksandr MAKAREVICH (*Mohylewski Uniwersytet Państwowy im. A. Kulaszoua*)
Tatjana RAMZA (*Białoruski Uniwersytet Państwowy*)
Ivan SAVERCHANKA (*Narodowa Akademia Nauk Białorusi*)
Liudmila SINKOVA (*Białoruski Uniwersytet Państwowy*)
Beata SIWEK (*Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II*)
Aliaksandr SMALIANCHUK (*Polska Akademia Nauk*)
Mikołaj TIMOSZUK (*Uniwersytet Warszawski*)
Halina TYCHKA (*Białoruski Uniwersytet Państwowy*)
Halina TVARANOVICH (*Uniwersytet w Białymstoku*)

Katedra Białorutenistyki
Uniwersytetu Warszawskiego

Acta
Albaruthenica

Tom 21

Warszawa 2021

Redakcja naukowa tomu

Mikołaj CHAUSTOWICZ

Redakcja tematyczna i językowa

Nadzieja CZUKICZOWA (*język białoruski*)

Mirosław JANKOWIAK (*język polski*)

Angela ESPINOSA RUIZ (*język angielski*)

Sekretarze redakcji

Maryla CHAUSTOWICZ, Angela ESPINOSA RUIZ

Projekt graficzny okładki

Paweł KURZA

Na okładce: *Połock. Kościół Matki Bożej i klasztor Dominikanów.*

Akwarela Napoleona Ordy (1864–1876)

Skład i łamanie

Maryla CHAUSTOWICZ, Halina ŻARCO

Adres redakcji

Katedra Białorutenistyki
Uniwersytetu Warszawskiego
ul. Szturmowa 4, 02-678 Warszawa
tel./fax (0 22) 55 34 222
<http://www.albaruthenica.uw.edu.pl>
e-mail: acta.albaruthenica@gmail.com

© Copyright by Katedra Białorutenistyki Uniwersytetu Warszawskiego 2021

ISSN 1898-8091

Wersja pierwotna czasopisma: papierowa
Nakład 60 egz.

Druk i oprawa:

SOWA Sp. z o.o.
ul. Raszyńska 13, 05-500 Piaseczno
tel. (22) 431-81-40; fax (22) 431-81-50

**Tom jubileuszowy dedykowany
prof. Ninie Barszczewskiej**

Profesor Nina Barszczewska – słów kilka o dorobku naukowym Jubilatki

Ninę Barszczewską od zawsze interesowała dialektologia pogranicza polsko-białoruskiego, której w 1980 roku poświęciła pracę magisterską pt. *Obrzęd weselny na Białostocczyźnie. Charakterystyka semantyczno-porównawcza* (promotor: doc. dr Elżbieta Smułkowa), a w 1988 roku rozprawę doktorską pt. *Dialektyzmy w TŁUMACZALNYM SŁOWNIKU BIEŁARUSKAJ MOWY* (promotor: prof. Albert Bartoszewicz). W 2004 roku Nina Barszczewska obroniła rozprawę habilitacyjną pt. *Беларуская эміграцыя – абаронца роднае мовы*, poświęconą emigracji białoruskiej i jej roli w zachowaniu języka ojczystego. W roku 2008 została profesorem nadzwyczajnym Uniwersytetu Warszawskiego.

W latach 2007–2016 wypromowała 35 magistrów filologii białoruskiej. Pod jej opieką naukową kształciło się 8 doktorantów: Marek Gawryluk (praca pt. *Analiza porównawcza sytuacji socjolingwistycznej na polsko-białoruskim pograniczu na podstawie badań na Podlasiu i w obwodzie brzeskim*), Swiałłana Saczanka (brus. Святлана Сачанка, praca pt. *Realizacja strategii purystycznej w języku białoruskiego druku emigracyjnego*), Radosław Kaleta (praca pt. *Białorusko-polska homonimia międzyjęzykowa*), Żmicier Sauka (brus. Зьміцер Саўка, praca pt. *Fonetyczno-graficzna adaptacja zapożyczeń w języku białoruskim*), Volha Tratsiak (brus. Вольга Трацяк, praca pt. *Ojkonimy pogranicza polsko-białoruskiego*), Uładzisia Iwanou (brus. Уладзіслаў Іваноў, praca pt. *Feminizacja języka białoruskiego*), Anna Berenika Siwirska (praca pt. *Język i styl młodego pokolenia Białorusinów w kontekście przemian kulturowych*), Maryła Chaustowicz (brus. Марыля Хаўстовіч, praca pt. *Język białoruski XVII–XVIII wieku jako etap przejściowy między starobiałoruskim a współczesnym białoruskim (na podstawie nowo odnalezionych materiałów)*).

Centralne miejsce w dorobku Jubilatki zajmują oczywiście dokonania naukowe. W czasie swej wieloletniej pracy interesowała się wieloma zagadnieniami, takimi jak: pogranicza językowe (Podlasie, pogranicze polsko-białoruskie i białorusko-bałtyckie), dialektologia, onomastyka, język emigracji białoruskiej, historia i stan współczesny języka białoruskiego. W latach 1982–2021 opublikowała (niektóre publikacje jako współautor czy współredaktor) 12 książek (w tym 4 książki współautorskie, 1 autorską, 3 redagowane, 2 współredagowane, 2 przetłumaczone), 77 artykułów naukowych (w tym 2 tłumaczenia), 31 artykułów popularnonaukowych, 7 recenzji, 4 sprawozdania, 2 programy nauczania języka białoruskiego, 58 recenzji wydawniczych (w tym 4 książki i 54 artykułów), 518 materiałów medialnych (razem: 707 prac różnego typu). Swoje teksty naukowe publikowała w Polsce i na Białorusi (większość z nich jest dostępna w Internecie) w monografiach wieloautorskich oraz pismach, takich jak: „Studia z Filologii Rosyjskiej i Słowiańskiej”, „Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Linguistica”, „Roz-

prawy Slawistyczne”, „Rozprawy Komisji Językowej”, „Acta Albaruthenica”, „Acta Polono-Ruthenica”, „Rocznik Wschodni”, „Roczniki Humanistyczne”, „Studia i Szkice Slawistyczne”, „Studia Białorutenistyczne”, „Białorutenistyka Białostocka”, „Annus Albaruthenicus”, „Belarusika = Albaruthenica”. W swoich licznych publikacjach naukowych analizowała m. in.: losy języka białoruskiego, przyczyny i skutki reformy pisowni języka białoruskiego z 1933 roku, język Franciszka Skaryny (brus. Францыск/Францішак Скарына) i piśmiennictwa Wielkiego Księstwa Litewskiego w ujęciu przedstawicieli emigracji białoruskiej, etapy rozwoju języka starobiałoruskiego w kontakcie z językami krajów ościennych, zakres użycia języka białoruskiego na przełomie XX–XXI wieku w Polsce, na Białorusi i świecie, a także problemy i osiągnięcia mniejszości białoruskiej w Polsce. Bardzo wyraziste są zainteresowania dialektologiczne – tak naturalne z racji pochodzenia i umiłowania „małej ojczyzny” – które widać już w pierwszych publikacjach. Do osiągnięć dialektologicznych zaliczyć należy przygotowanie charakterystyki semantyczno-porównawczej obrzędu weselnego na Białostocczyźnie, analizę zmian znaczeniowych leksemów spowodowanych interferencją języka literackiego i gwar, omawianie wpływów języka polskiego na składnię gwar białoruskich i ukraińskich Białostocczyzny, opis gwarowych zjawisk językowych w odliczbnikowych nazwach terenowych Białostocczyzny, analizę systemów gwarowych pięciu wsi na Białostocczyźnie (na materiale związanym z narodzinami dziecka), scharakteryzowanie dialektyzmów w białoruskim języku literackim na przykładzie języka klasyków literatury białoruskiej: Jana Kupały (brus. Янка Купала) i Jakuba Kołasa (brus. Якуб Колас). W ostatnich latach profesor Barszczewska analizowała nowe tendencje w gwarach białoruskich, badała stosunek emigracji białoruskiej wobec Polesia, scharakteryzowała kontakty bałtycko-białoruskie (bałtyzmy w języku białoruskim i białorutenizmy w języku litewskim), a także opisywała polski wkład w badania dialektów białoruskich.

Warto w tym miejscu odnieść się do konkretnych wydań. Wśród prac współredagowanych, współautorskich i autorskich (wydanych w latach 1992–2021) należy wymienić następujące: *Беларускі календар*, 2-tomowy *Słownik nazw terenowych północno-wschodniej Polski*, *Indeks nazw gwarowych do Słownika nazw terenowych północno-wschodniej Polski*, *Пад знакам Арла ў Пагоні*, *Беларуская эміграцыя – абаронца роднае мовы*, *Słownik białorusko-polski*, *Dialektologia białoruska*, *Kulturowo-językowe dziedzictwo Podlasia*, „Зь зычливості ку моему отчизне”: *Том рэміяткова дэдыкаваны Професору Миколаю Тимозуку*, *Фанэтычна-графічная адаптацыя запазычаньяў у беларускай мове*.

Jednym z największych osiągnięć dialektologicznych jest książka pt. *Dialektologia białoruska*, napisana w ramach grantu (na lata 2009–2012) finansowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Narodowe Centrum Nauki). Na potrzeby tego wydania Nina Barszczewska opracowała materiały dotyczące: 1) historii badań dialektów białoruskich, 2) gwar białoruskich jako odzwierciedlenia osadnictwa plemion białoruskich oraz procesów migracyjnych Słowian i Bałtów, 3) udziału dialektów białoruskich w kształtowaniu się i rozwoju współczesnego języka białoruskiego, 4) nowych tendencji w gwarach białoruskich, a także *Zakończenie*. Książka wypełnia istotną lukę w polskich (i nie

tylko) wydaniach opisujących gwary białoruskie. W 2016 roku ukazała się współredagowana przez profesor Barszczewską 3-tomowa monografia pt. *Kulturowo-językowe dziedzictwo Podlasia*, która stanowiła z jednej strony podsumowanie pracy zespołowej w ramach katedralnego grantu, a z drugiej – uświetnienie jubileuszu 60-lecia Katedry Białorutenistyki UW. W wydaniu, które dotyczy badań społeczności dwujęzycznej w warunkach wielokulturowego pogranicza polsko-białoruskiego oraz polsko-białoruskiej językowej i historyczno-kulturowej interferencji, czytelnik znajdzie dokładny socjolingwistyczny opis badanego regionu i analizę tematycznych tekstów dialektologicznych (tematy: *Człowiek, Rodzina, Dom, Twórczość ludowa*). Część monografii dotycząca języka i świadomości narodowej na Podlasiu została opracowana przez profesor Barszczewską.

Nina Barszczewska zajmowała się również wspieraniem młodej kadry także poprzez recenzowanie prac naukowych. W czasopismach specjalistycznych opublikowała (razem z Jadwigą Głuszkowską) recenzję tomu 1 (1980) i 2 (1989) *Atlasu gwar wschodniosłowiańskich Białostoczczyzny* opracowanego przez Instytut Słowianoznawstwa PAN i redagowanego m. in. przez Antoninę Obrębską-Jabłońską. Inne ważne wydania dialektologiczne, które opisywała na łamach czasopism, to: *Pogranicza Białorusi w perspektywie interdyscyplinarnej* pod redakcją Elżbiety Smułkowej i Anny Engelking, *Brasławszczyzna. Pamięć i współczesność* pod redakcją Elżbiety Smułkowej, a także *Język polski na Białorusi Radzieckiej w okresie międzywojennym* autorstwa Irydy Grek-Pabisowej, Małgorzaty Ostrówki i Beaty Biesiadowskiej-Magdziarz. Z białoruskich prac należy wymienić rozprawę doktorską *Беларуская анамастычная лексікаграфія: фарміраванне, сучасны стан, вектары развіцця* autorstwa Swiatłany Szachouskiej (brus. Святлана Шахоўская) oraz 2 monografie: *Словаўтваральная семантыка і структура агентываў ва ўсходнеславянскіх і польскай мовах* autorstwa Anny Auczynnikawej (brus. Ганна Аўчынінікава) oraz *Беларускае мовазнаўства і развіццё беларускай літаратурнай мовы: 1920–1930 гады* autorstwa Siarhieja Zaprudskiego (brus. Сяргей Запрудскі). Recenzowała również 3 rozprawy doktorskie – dwie prace z 2008 roku napisane przez absolwentów warszawskiej białorutenistyki: *Gwary białoruskie na Łotwie w rejonie kraślawskim. Studium socjolingwistyczne* autorstwa Mirosława Jankowiaka z Instytutu Sławistyki PAN (promotor: dr hab. Anna Zielińska) oraz *Charakterystyka języka „Nauk parafialnych” (Nauki Parochialnija) z końca XVIII w.* autorstwa Joanny Getki (promotor: dr hab. Mikołaj Timoszuć, prof. UW), oraz 1 praca z 2013 roku napisana na Wydziale Polonistyki UW pt. *Właściwości dystrybucyjne predykatów czasownikowych o znaczeniu emotywnym: analiza konfrontatywna wybranych czasowników polskich i białoruskich* autorstwa Natalli Yaumen (brus. Наталля Яўмен, promotor: prof. zw. dr hab. Jerzy Podracki). Napisała recenzje wydawnicze 4 książek habilitacyjnych: 1) *Antroponimia historyczna mieszczan i chłopów Brańska i okolic w ujęciu statycznym i dynamicznym* autorstwa Piotra Złotkowskiego, 2) *Komarowszczyzna. Język pogranicza białorusko-polsko-litewskiego* autorstwa Anny Żebrowskiej, 3) *Język Latopisu Supraskiego 1519 r. (Fonetyka. Fleksja. Słownictwo)* autorstwa Katarzyny Grabowskiej, 4) *Leksyka gwar białoruskich na Litwie. Dziedzictwo językowe pogranicza bałtycko-słowiańskiego* autorstwa

Mirosława Jankowiaka. Była proszona też o ocenę autoreferatu białoruskiej rozprawy habilitacyjnej Lilii Płyhauki (brus. Лілія Плыгаўка) pt. *Беларуская мова ў полікультурным рэгіёне Літоўскай рэспублікі: гісторыя, сучасны стан, тэндэнцыі развіцця* obronionej na Białoruskim Uniwersytecie Państwowym w Mińsku w 2017 roku. W 2021 roku dla Wydawnictw Uniwersytetu Warszawskiego recenzowała książkę Joanny Getki i Jolanty Darczewskiej pt. *Na drodze do wolności. Białoruska partyzantka kulturowa w przestrzeni publicznej i Internecie*.

Nina Barszczewska była też recenzentem artykułów publikowanych w 10 czasopismach naukowych: „Roczniki Humanistyczne”, „Acta Baltico-Slavica”, „Acta Polono-Ruthenica”, „Studia Białorutenistyczne”, „Studia i Szkice Sławistyczne”, „Studia Europy Środkowej i Wschodniej”, „Acta Albaruthenica”, „Rozprawy Komisji Językowej”, „LingVaria”, „Język Polski”, a także w monografiach wieloautorskich: *Polsko-białoruskie związki kulturowe, literackie i językowe, Tożsamości zbiorowe Białorusinów, W świecie wartości naszych i innych. Z najnowszych badań nad literaturą, kulturą i językiem Słowian Wschodnich*, a także *Białoruś w dyskursie naukowym. Lingwistyka, socjologia, politologia*.

Profesor Nina Barszczewska zawsze była otwarta na współpracę z innymi ośrodkami naukowymi. Współpracowała z jednostkami białorutenistycznymi w Lublinie, Białymstoku, Olsztynie, Opolu, a także z warszawskim Instytutem Sławistyki PAN. Na Białorusi podtrzymywała współpracę z Białoruskim Uniwersytetem Państwowym, Instytutem Językoznawstwa Narodowej Akademii Nauk Białorusi, nawiązała też kontakty z Mińskim Obwodowym Instytutem Rozwoju Edukacji. Profesor Barszczewska występowała na 66 krajowych (Białobrzegi, Białowieża, Białystok, Gdańsk, Hajnówka, Kraków, Krynki, Lublin, Łódź, Olsztyn, Opole, Warszawa, Wisznice, Wrocław) i zagranicznych (Grodno, Mińsk, Londyn) konferencjach naukowych organizowanych przez zaprzyjaźnione ośrodki, w tym na Międzynarodowym Kongresie Badaczy Białorusi, Kongresie Białorutenistów, na Festiwalu Nauki czy konferencjach organizowanych przez Kolegium Europy Wschodniej we Wrocławiu. Współpracowała z emigrantologami z Europy, Azji i USA, gdyż od 2010 roku jest członkiem Komisji Emigrantologii Słowian działającej w latach 2009–2013 w strukturach Polskiej Akademii Nauk, a od sierpnia 2013 afiliowanej przy Międzynarodowym Komitecie Sławistów. Od 2004 roku jest wiceprzewodniczącą Polskiego Towarzystwa Białorutenistycznego. Jest też członkiem Międzynarodowej Asocjacji Białorutenistów. Zasiada(ła) także w radach naukowych czasopism: „Emigrantologia Słowian” oraz „Studia Białorutenistyczne” (do 2017 roku).

Praca profesor Barszczewskiej była zawsze zauważana w środowisku i wielokrotnie oficjalnie doceniona. Już w 1980 roku została wyróżniona w ogólnopolskim konkursie *Primus Inter Pares*, mającym na celu wyłonienie talentów na polskich uczelniach wyższych. W 1996 roku współautorski *Słownik nazw terenowych północno-wschodniej Polski* został uhonorowany nagrodą Ministra Edukacji Narodowej. W 2006 roku Nina Barszczewska otrzymała odznaczenie państwowe Brązowy Krzyż Zasługi. W 2013 roku została nagrodzona medalem jubileuszowym 80-lecia Narodowej Akademii Nauk Białorusi za książkę *Dialektologia białoruska*, która była także nominowana w 2016 roku do nagrody VI Kongresu

Badaczy Białorusi w Kownie w kategorii *Najlepsza monografia dotycząca Białorusi w języku polskim*. W 2015 roku Nina Barszczewska obchodziła jubileusz 35-lecia pracy naukowej na UW uhonorowany Złotym Medalem za Długoletnią Służbę. W 2016 roku Ministerstwo Kultury Republiki Białorusi nagrodiło ją medalem *Za wkład w rozwój kultury Białorusi*. W tym samym roku otrzymała medal jubileuszowy Uniwersytetu Warszawskiego „1816–2016. Dwa stulecia – dobry początek”.

Warto także podkreślić zasługi organizacyjne Profesor Niny Barszczewskiej, która w Katedrze Białorutenistyki UW pełniła na przestrzeni lat różne funkcje, np. zajmowała się wprowadzaniem danych do internetowej bazy bibliograficznej pracowników Katedry, przygotowywała wraz z innymi pracownikami projekty programów kształcenia w Katedrze, sprawowała opiekę nad studentami programu MOST, była przewodniczącą Komisji Rekrutacyjnej, przewodniczyła obronom prac dyplomowych. Dwukrotnie (X 2009 – V 2014 i IX 2016 – IX 2018) była kierownikiem Katedry. Profesor Barszczewska podczas swoich kadencji przyczyniła się m. in. do rozwoju kadry naukowej oraz wzmocnienia kontaktów z polskimi i zagranicznymi ośrodkami białorutenistycznymi. To z jej inicjatywy 19 lipca 2010 roku została podpisana umowa o współpracy między Uniwersytetem Warszawskim a Mińskim Obwodowym Instytutem Rozwoju Edukacji oraz program współpracy na lata 2010–2012. Nina Barszczewska wspomagała także z sukcesem działalność wydawniczą Katedry. Przyczyniła się do wydania największego jak dotąd (ponad 40 tys. haseł) *Słownika białorusko-polskiego*, katedralnego podręcznika do nauki języka białoruskiego, a także monografii *Błędologia w glottodydaktyce białorutenistycznej*. Wspomagała też rozwój katedralnego czasopisma naukowego „Acta Albaruthenica”, do 2013 roku jako przewodnicząca Rady Naukowej, a w 2018 roku jako współredaktor pisma. Wspierała także katedralne inicjatywy mające charakter popularyzowania szeroko rozumianej białorutenistyki, np. festiwal „Kultura Białoruska w Panoramie” organizowany przez Katedrę Białorutenistyki UW i Centrum Kulturalne Białorusi, Olimpiadę Języka Białoruskiego czy konkurs „Dyktando Białoruskie na UW”.

Do dorobku Jubilatki należy też zaliczyć prace popularyzatorskie i dziennikarskie. W latach 1993–1995 Nina Barszczewska popularyzowała historię języka białoruskiego w cyklu artykułów opublikowanych w polsko-białoruskim czasopiśmie „Dyskusja – Дыскусія”, a w latach 1997–2002 w biuletynie „Камунікат” publikowała artykuły z cyklu *Беларуская мова ўчора і сёння*, a następnie w latach 2002–2005 z cyklu *Беларуская эміграцыя пра нацыянальную мову*. Tematykę białoruską popularyzowała też w znanej białoruskiej gazecie „Голас Радзімы” i białoruskim emigracyjnym periodyku w USA – „Беларус”. Na łamach tygodnika Białorusinów w Polsce „Ніва” opublikowała cykl artykułów pt. *Rozważania o języku* (110 odcinków) o historii białoruskiego języka literackiego, roli gwar białoruskich w procesie formowania się współczesnego białoruskiego języka literackiego oraz o systemie fonetycznym, morfologicznym i leksykalnym współczesnego białoruskiego języka literackiego. Była też autorem (i redaktorem) białostockiego popularnego wydania *Беларускі календар*. Profesor Nina Barszczewska z sukcesem łączyła swoją pracę naukową z pasją dziennikarską.

Problematyka białorutenistyczna była przez nią szeroko omawiana w audycjach i udzielonych wywiadach na antenie Redakcji Białoruskiej Polskiego Radia SA, Radia Białystok oraz Radia Racja – rozgłośni radiowych nadających audycje w języku białoruskim. W latach 1992–2018 była kierownikiem Redakcji Białoruskiej Polskiego Radia (od samego powstania redakcji; przez jakiś czas było to jedyne medium nadające z Polski w języku białoruskim). Dzięki niej możliwe były w radiu praktyki studenckie, a najzdolniejsi absolwenci białorutenistyki nawet znajdowali tam zatrudnienie. Pani Profesor udało się rozwijać białoruskojęzyczną redakcję nawet w czasach trudnych dla języka białoruskiego, kiedy na Białorusi umacniała się rusyfikacja po dojściu do władzy Aleksandra Łukaszenki w 1994 roku. Nawet wtedy jako kierownik udowodniała konstruktywną rolę Redakcji Białoruskiej w kreowaniu relacji polsko-białoruskich. Nina Barszczewska jest autorką kilkuset esejów na temat języka białoruskiego, historii Białorusi, jej kultury, nauki i oświaty, emitowanych na antenie radia i publikowanych na jego stronie internetowej (tylko w latach 2004–2011 przygotowała cykl 408 esejów pod wspólnym tytułem *Język a tożsamość narodowa*). Również w swojej pracy radiowej stosowała i propagowała klasyczny wariant pisowni białoruskiej. Ze swoją Redakcją Białoruską współpracuje do dziś jako autor rubryki *Po białorusku bez błędów* (brus. *Па-беларуску без памылак*). Dzieli się także swoimi doświadczeniem językoznawczym, komentując wyzwania tłumaczeń polsko-białoruskich i sytuację językową na Podlasiu.

Dodatkowo profesor Barszczewska była także tłumaczem kabinowym i piśmym języka białoruskiego. Wykonywała tłumaczenia konsekutywne i symultaniczne w sejmie, w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Kancelarii Prezydenta RP, a także w MSZ. Razem ze swoim mężem przetłumaczyła na język polski monografię pt. *Białoruskie krzyże ludowe*, a na język białoruski: (razem z mężem) katalog wystawy *Portrety osobistości dawnej Rzeczypospolitej w zbiorach mińskich*, a także 2 eseje na potrzeby wydania pt. *Bo królom był równy... Przemówienie Józefa Piłsudskiego przy składaniu prochów Słowackiego do grobów wawelskich 28 czerwca 1927 roku*, a mianowicie tekst Jerzego Axera pt. *Był cały dalszym ciągiem – Ён увесь быў працягам* oraz Andrzeja Krawczyka pt. *Powtórny pogrzeb poety – Паўторнае пахаванне паэта*.

Niewątpliwie, dzięki profesor Barszczewskiej Katedra Białorutenistyki UW stała się współcześnie ważnym ośrodkiem białorutenistycznych badań dialektologicznych oraz jednym z najważniejszych ośrodków polskiej białorutenistyki obok Instytutu Sławistyki PAN, Uniwersytetu w Białymstoku i UMCS w Lublinie. Mimo zakończenia pracy zawodowej do dnia dzisiejszego aktywnie działa na niwie białorutenistyki, pisząc teksty naukowe oraz służąc swoją wiedzą i doświadczeniem młodszym białorutenistom.

Kierownik Katedry Białorutenistyki UW
dr hab. Radosław Kaleta, prof. ucz.
orcid.org/0000-0001-6892-9332
rkaleta@uw.edu.pl

Wykaz osiągnięć w pracy naukowo-badawczej i dydaktycznej prof. Niny Barszczewskiej

I. Praca doktorska: *Dialektyzmy w TLUMACZALNYM SŁOWNIKU BELARUSKAJ MOVY* (obroniona w 1988 r.)

II. Pozycje książkowe:

1. *Słownik nazw terenowych północno-wschodniej Polski*, t.1–2, Warszawa 1992, 610 s. (współaut.: J. Głuszkowska, T. Jasińska, E. Smułkowa).
2. *Indeks do Słownika nazw terenowych północno-wschodniej Polski*, Warszawa 1995, 192 s. (współaut.: J. Głuszkowska, T. Jasińska, E. Smułkowa).
3. *Беларуская эміграцыя – абаронца роднае мовы (Emigracja białoruska w obronie języka ojczystego)*, Warszawa 2004, 368 s. (praca habilitacyjna).
4. *Dialektologia białoruska* (współaut.: M. Jankowiak), Warszawa 2012, 308 s.
5. *Słownik białorusko-polski* (współaut.: A. Barszczewski, T. Chylak-Schroeder, J. Głuszkowska-Babicka, T. Jasińska-Socha, M. Khaustovich, M. Kondraciuk, N. Panasiuk, Z. Skibińska-Charyło, M. Timoszuik, L. Ziemczonok), Warszawa 2012, 826 s.

III. Prace redaktorskie:

1. *Беларускі каляндар*, Białystok 1989, 227 s.
2. *Беларускі каляндар*, Białystok 1992, 166 s.
3. Сакрат Яновіч, *Пад знакамі Арла ў Пагоні*, Krynki 2003, 181 s.
4. *Kulturowo-językowe dziedzictwo Podlasia*, t. 1–3, red. N. Barszczewska, M. Chaustowicz, M. Timoszuik, Warszawa 2016:
 - t. 1: *Opis socjolingwistyczny regionu na tle uwarunkowań historycznych*, 300 s.
 - t. 2. *Człowiek. Rodzina. Dom*, 399 s.
 - t. 3. *Twórczość ludowa*, 411 s.
5. *Зь зычливості ку моеи отчизне: Том памятковы дедыкованы Професору Миколаю Тимозуку*, red. N. Barszczewska, M. Chaustowicz, Warszawa 2017, 360 s.
6. Микола Хаўстовіч, *Даследаванні і матэрыялы: Літаратура Беларусі XIX – пачатку XX стагоддзя*, т. V, Warszawa 2019, 363 s.
7. Микола Хаўстовіч, *Даследаванні і матэрыялы: Літаратура Беларусі XIX – пачатку XX стагоддзя*, т. VII, Warszawa 2021, 336 s.
8. Зьміцер Саўка, *Фанэтычна-графічная адаптацыя запазычаньняў у беларускай мове*, рэд. Н. Баршчэўская, Р. Калета, Варшава 2021, 394 с.

IV. Granty:

1. **Udział w projekcie badawczym (grant nr N N104 072137)** finansowanym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego / Narodowe Centrum Nauki w latach 2009–2012, afiliowanym przy Instytucie Slawistyki PAN został zakończony wydaniem książki *Dialektologia białoruska*, Warszawa 2012, 308 s. (we współautorstwie z M. Jankowiakiem)
2. **Kulturowo-językowe dziedzictwo Podlasia** – Uzyskano finansowanie na projekt pt.: **KULTUROWO-JĘZYKOWE DZIEDZICTWO PODLASIA** (koordynator projektu: Prof. UW dr hab. Nina Barszczewska, nr 11H 12 0263 81) w drodze konkursu ogłoszonego w styczniu 2012 r. przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach **modułu 1.1** programu pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki”, ustanowionego Komunikatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 listopada 2010 r. o ustanowieniu programu pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki”. W projekcie udział biorą wszyscy pracownicy Katedry. Realizacja projektu jest przewidziana na 4 lata.

V. Artykuły naukowe:

1. *Kilka uwag na temat zmian znaczeniowych leksemów uwarunkowanych interferencją językową* [w:] *Most przez wieki*, Białystok 1982, s.157–160.
2. *Obrzęd weselny na Białostocczyźnie. Charakterystyka semantyczno-porównawcza* [w:] „*Studia z Filologii Rosyjskiej i Słowiańskiej*”. Językoznawstwo, t. 11. Warszawa 1983, s.113–132.
3. *Wersje językowe gazety „Mużycka Prauda”* [w:] „*Studia z Filologii Rosyjskiej i Słowiańskiej*”, t. 15, Warszawa 1989, s.101–109.
4. *Jeszcze o języku i autorstwie „Mużyckiej Praudy” i listów „z-pad szybie-nicy”* [w:] „*Studia z Filologii Rosyjskiej i Słowiańskiej*”, t. 18, Warszawa 1989, s. 201–208.
5. *O dialektyzmach w języku Janki Kupały* [w:] „*Studia z Filologii Rosyjskiej i Słowiańskiej*”, t. 13, Warszawa 1990, s. 257–265.
6. *O dialektyzmach w języku Jakuba Kołasa* [w:] „*Studia z Filologii Rosyjskiej i Słowiańskiej*”. Zagadnienia Językoznawcze, t. 21, Warszawa 1992, s. 85–96.
7. *Elementy bałtyckie i wschodniosłowiańskie w przygotowywanym SŁOWNIKU NAZW TERENOWYCH PÓŁNOCNO-WSCHODNIEJ POLSKI*, [w:] „*Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Linguistica*”, 27, 1993, s. 3–8 (współaut.: J. Głuszkowska, T. Jasińska, N. Kolis, E. Smułkowa).
8. *Gwarowe zjawiska językowe w odliczebnikowych nazwach terenowych na wschodniej Białostocczyźnie* [w:] „*Rozprawy Slawistyczne*”, t. 7, UMCS 1993, s. 49–62 (współaut.: J. Głuszkowska).
9. *System gwarowy pięciu wsi na Białostocczyźnie (na materiale związanym z narodzinami dziecka)* [w:] *W kręgu kultury białoruskiej*, Olsztyn 1994, s. 159–168.
10. *O dialektyzmach w białoruskim języku literackim* [w:] „*Studia z Filologii Rosyjskiej i Słowiańskiej*”. Białorutenica, t. 22, Warszawa 1995, s. 39–46.

11. *Polsko-wschodniosłowiańskie związki językowe w mikrotoponimii północno-wschodniej Polski* [w:] *Badania dialektów i onomastyki na pograniczu polsko-wschodniosłowiańskim*, Białystok 1995, s. 205–211 (współaut.: J. Głuszkowska, T. Jasińska).
12. *Kilka przykładów wpływu języka polskiego na składnię gwar białoruskich i ukraińskich Białostoczczyzny* [w:] *Ze studiów nad gwarami wschodniosłowiańskimi w Polsce*, Lublin 1997, s. 171–174 (współaut.: J. Głuszkowska).
13. *Беларусь і Польшча – скрыжаваньне шляхоў* [w:] „Acta Albaruthenica”, № 1, Warszawa 1998, s. 17–28.
14. *Польска-беларускія моўныя сувязі ў асьвятленьні беларускіх эміграцыйных часопісаў* [w:] „Acta Polono-Ruthenica”, t. IV, Olsztyn 1999, s. 182–195.
15. *Dzisiejsza Białoruś (na podstawie listów do Redakcji Białoruskiej Polskiego Radia)* [w:] „Rocznik Wschodni”, nr 5, Rzeszów 1999, s. 149–154.
16. *Клопат „Бацькаўшчыны” пра чысьціню беларускай мовы* [w:] „Беларусіка-Albaruthenica”, № 15, Mińsk 2000, s. 100–109.
17. *Язык a tożsamość narodowa Białorusinów w ujęciu emigracji białoruskiej* [w:] *Язык a tożsamość na pograniczu kultur*, Białystok 2000, s. 6–10.
18. *Беларуская культурна-асьветніцкая дзейнасьць у Польшчы на старонках часопіса „Бацькаўшчына”* [w:] „Acta Polono-Ruthenica”, t. V, Olsztyn 2000, s. 75–91.
19. *Моўныя пытаньні на старонках беларускіх эміграцыйных выданьняў у Нямецчыне* [w:] *Literatura emigracyjna Rosjan, Ukraińców i Białorusinów*, Lublin 2001, s. 267–290.
20. *Эміграцыйная газета „Бацькаўшчына” ў абароне беларускае мовы* [w:] „Беларусіка-Albaruthenica”, № 17, Mińsk 2001, s. 219–228.
21. *Нацыянальная мова ў дасьледаваньнях беларускага эміграцыйнага асяродка ў Каўнасе* [w:] *Язык i kultura białoruska w kontakcie z sąsiadami*, Warszawa 2001, s. 35–46.
22. *Эміграцыйная газета „Бацькаўшчына” пра школьную сыстэму БССР* [w:] „Acta Albaruthenica”. *На шляху да праўды*, №2, Mińsk 2001, s. 44–54.
23. *Рэформа 1933 году і стан нацыянальнае мовы ў Беларусі (на падставе лістоў у Беларускаю Рэдакцыю Польскага Радыё)* [w:] *Innowacje w językach wschodniosłowiańskich*, t. II, Zielona Góra 2002, s. 19–26.
24. *Становішча нацыянальнае мовы ў Рэспубліцы Беларусь у ацэнках слухачоў Беларускай Рэдакцыі Польскага Радыё* [w:] *Pogranicza języków. Pogranicza kultur*, Warszawa 2003, s. 208–216.
25. *Русыфікацыя беларускае мовы ў асьвятленьні часопісу „Беларус”* [w:] „Acta Albaruthenica”, № 3, Mińsk 2003, s. 99–103.
26. *Янка Станкевіч – папулярызатар крывіччыны на старонках беларускага эміграцыйнага часопісу „Веда”* [w:] „Acta Albaruthenica”, № 4, Mińsk 2003, s. 99–116.

27. Беларускае культурна-асветнае жыццё ў II Рэчыпаспалітай на старонках эміграцыйнага друку [w:] „Acta Albaruthenica”, № 4, Mińsk 2003, s. 195–203.
28. Праблемы культуры мовы на старонках беларускіх эміграцыйных часопісаў „Віці”, „Веда” ў „Рада Кругу” [w:] *Dialog w literaturach i językach słowiańskich*, t. 1, Opole 2003, s. 333–341.
29. *Walka o język ojczysty w życiu religijnym i Białoruską Autokefaliczną Cerkiew Prawosławną (w ujęciu emigracji białoruskiej)* [w:] „Roczniki Humanistyczne”, t. LI, z. 7, Lublin 2003, s. 141–152.
30. *The Role of the Belarusian Diaspora in Preservation and Development of the Belarusian Diaspora Language (based on the Belarusian press published in Germany)* [w:] „Annus Albaruthenicus”, Krynki 2004, s. 109–123
31. *Роля беларускай дыяспары ў захаванні і развіцці беларускай мовы* [w:] *Роля беларускай дыяспары ў захаванні і развіцці беларускай культуры*, Mińsk 2004, s. 87–101.
32. *Суадносіны паміж мовай і нацыянальнай тоеснасцю ў асвятленьні газеты „Беларус”* [w:] *Беларусь – XXI стагоддзе. Нацыянальна-культурнае і духоўнае развіццё*, Mińsk 2004, s. 312–317.
33. *Польскія беларусісты правялі ўсеагульны сход* [w:] „Голас Радзімы”, № 30/33, 19.08.2004, с. 20.
34. *The way belarusian emigration treats ethnographic borders of Belarus* (tłum. I. Burlyka), „Annus Albaruthenicus”, t. VI, Villa Socrates, Krynki 2005, s. 65–82.
35. *Погляд беларускай эміграцыі на польска-беларускія моўныя ўзаемаўплывы ў XV–XIX стагодзьдзях*, „Acta Albaruthenica”, № 5, Mińsk 2005, s. 196–202.
36. *Трактоўка Палесься беларускімі эміграцыйнымі дасьледнікамі* [w:] *Комплекснае даследаванне фальклору і этнакультуры Палесься*, Mińsk 2005, s. 52–57.
37. *Русыфікацыйныя працэсы ў Беларусі ў ацэнцы Станіслава Станкевіча*, „Roczniki Humanistyczne”, t. LIII, z. 7, Lublin 2005, s. 137–152.
38. *Беларускае кнігадрукаваньне ў асвятленьні эміграцыйных часопісаў і газэтаў* [w:] *Droga ku wzajemności*. Tom Jubileuszowy dedykowany Profesorowi Aleksandrowi Barszczewskiemu, Warszawa 2006, s. 51–65.
39. *Уплыў суседніх народаў на зьмену дзяржаўнага назову Беларусі ў ацэнцы беларускіх вучоных у дыяспары*, „Acta Albaruthenica”, № 6, Warszawa 2007, s. 50–66.
40. *Становішча беларускае мовы ў пэрыяд Вялікага Княства Літоўскага (у асвятленьні часопіса „Літва”)*, „Studia Białorusnistyczne”, № 1, Lublin 2007, 291–299.
41. *Беларускія плямёны (іх мова і тэрыторыя) у асвятленьні Яна Станкевіча* [y:] *Мова – літаратура – культура*, Mińsk 2007, s. 91–98.

42. Роля роднае мовы ў вызначэнні нацыянальнае тоеснасці (ва ўспрыняцці беларускай дыяспары, „Acta Albaruthenica”, № 7, Warszawa 2007, s. 148–159.
43. Działalność białoruskich ośrodków naukowych na uchodźstwie, „Roczniki Humanistyczne”, t. LVI, z. 7, Lublin 2008, s. 157–169.
44. Дзейнасць беларускіх асветнікаў у інтэрпрэтацыі эміграцыйных вучоных, „Acta Albaruthenica”, № 9, Warszawa 2009, s. 220–229.
45. Język białoruski w Polsce – historia i stan obecny, „Acta Polono-Ruthenica”, t. XIV, Olsztyn 2009, s. 339–351.
46. Імя Скарыны і мова ягоных выданняў у асвятленні часоніцаў “Запісы” ды “Іскры Скарыну” [w:] *Your Sun Shall Never Set Again, And Your Moon Shall Wane No More: Essays in Honor of Fr Alexander Nadson on the Occasion of his Eightieth Birthday and Fiftieth Anniversary of His Priesthood – Сонца тваё не закоіцца, і месяц твой не схаваетца*: Зборнік артыкулаў па беларусістыцы і багаслоўі ў гонар 80-годдзя з дня нараджэння і 50-годдзя сьвятарства айца Аляксандра Надсана, Mińsk 2009, s. 207–216.
47. Rola języka ojczystego w kształtowaniu tożsamości narodowej (w ujęciu diaspory białoruskiej) [w:] *Wschód oczami młodych*, Warszawa 2010, s. 13–24.
48. Лёсы беларускае мовы ў асвятленні эміграцыйнага часоніца „Веда”, „Studia i szkice slawistyczne”, t. X, Opole 2010, s. 409–416.
49. Погляд беларускай эміграцыі на ролю роднае мовы ў станаўленні нацыянальнае тоеснасці, „Acta Albaruthenica”, t. 10, Warszawa 2010, s. 264–291.
50. Лёс помнікаў беларускай пісьмовасці ў асвятленні беларускіх даследчыкаў у замежжы, „Studia Białorutenistyczne”, t. 4, Lublin 2010, s. 261–274.
51. Дыялектызмы ў мове Янкі Купалы й Якуба Коласа, „Annus Albaruthenicus”, № 12, Krynki 2011, s. 233–244.
52. Суадносіны паміж мовай і нацыянальнай тоеснасцю, „Acta Albaruthenica”, t. 11, Warszawa 2011, s. 194–204.
53. Дзейнасць беларускай эміграцыі ў Нямеччыне на карысць роднае мовы, „Studia i szkice slawistyczne”, t. XI, Opole 2011, s. 19–25.
54. Тэрытарыяльны абсяг беларускай народнай мовы – погляд з далёкага замежжа, „Studia Białorutenistyczne”, t. 6, Lublin 2012, s. 217–232.
55. Беларуска-балцкія моўныя сувязі на фоне пасяленча-міграцыйных працэсаў „Acta Albaruthenica”, t. 12, Warszawa 2012, s. 89–95.
56. Сітуацыя беларускай мовы ў Польшчы, „Belarusika = Albaruthenica”, Mińsk 2012, s. 342–353.
57. Этапы развіцця старабеларускай мовы ў кантакце з мовамі суседніх народаў „Acta Albaruthenica”, t. 13, Warszawa 2013, s. 123–134.
58. Новыя тэндэнцыі ў беларускіх гаворках, „Studia Białorutenistyczne”, Lublin 2013, t. 7, s. 199–215.
59. Дасягненні Кафедры беларусітыкі Варшаўскага ўніверсітэта, „Białorutenistyka Białostocka”, t. 5, Białystok 2013, s. 483–489.

60. Zakres użycia języka białoruskiego na przełomie XX–XXI wieku, „Acta Albaruthenica”, t. 14, Warszawa 2014, s. 87–98.
61. Panel: *Polska radiofonia Polakom na Wschodzie (Radio znad Wilii, Polskie Radio Lwów, Redakcja Białoruska Polskiego Radia SA) – stan obecny i zamierzenia* [w:] Polskie Radio na Kresach Wschodnich II Rzeczypospolitej, Polskie Radio SA 2014, s. 257–275.
62. *Język a świadomość narodowa młodego pokolenia na pograniczu polsko-białorusko-ukraińskim (na Podlasiu)* [w:] *Światła masz tyle w sobie... Ze studiów wschodniosłowiańskich*, Księga pamiątkowa dedykowana Prof. Aleksandrowi Barszczewskiemu, KUL, Lublin 2015, s. 265–279.
63. *Piśmiennictwo białoruskie okresu Wielkiego Księstwa Litewskiego w ocenie emigracji białoruskiej* [w:] *Słowianie na emigracji. Literatura – Kultura – Język*, Opole – Racibórz 2015, s. 105–116.
64. *Zachowania językowe mieszkańców Podlasia w warunkach bilingwizmu. Charakterystyka socjolingwistyczna*, „Acta Albaruthenica”, t. 16, Warszawa 2016, s. 143–168.
64. *Język regionu Białowieży – analiza językowa i socjolingwistyczna* [w:] *Białorusko-polskie stosunki kulturowo-językowe. Historia i współczesność*, Mińsk 2016, s. 27–40.
65. *Kulturowo-językowe dziedzictwo Podlasia – projekt badawczy Katedry Białorutenistyki Uniwersytetu Warszawskiego*, „Studia Białorutenistyczne”, t. 10, Lublin 2016, s. 263–278.
66. *Język a świadomość narodowa na Podlasiu* [w:] *Kulturowo-językowe dziedzictwo Podlasia. Opis socjolingwistyczny regionu na tle uwarunkowań historycznych*, red. N. Barszczewska, M. Chaustowicz, M. Timoszuć, Warszawa 2016, s. 19–150.
67. *Wprowadzenie* [w:] *Kulturowo-językowe dziedzictwo Podlasia. Opis socjolingwistyczny regionu na tle uwarunkowań historycznych*, red. N. Barszczewska, M. Chaustowicz, M. Timoszuć, Warszawa 2016, s. 9–12.
68. *Projekt Kulturowo-językowe dziedzictwo Podlasia – główne założenia i wnioski* [w:] *Зь зычливості ку моеу отчизне: Том памиątkowy dedykowany Profesorowi Mikołajowi Timoszućowi*, Warszawa 2017, s. 17–32.
69. *Polski wkład w badania dialektów białoruskich* [w:] *Szkice Sławistyczne. Księga jubileuszowa poświęcona Profesorowi Walentemu Piłatowi*, Wyd. Instytut Słowiańszczyzny Wschodniej UWM w Olsztynie, Olsztyn 2017, s. 151–170.
70. *Польска-беларускія моўныя сувязі на працягу стагоддзяў*, „Studia Białorutenistyczne”, t. 11, Lublin 2017, s. 211–223.
71. *Мова білінгвальнага насельніцтва ў Падляшскім ваяводстве*, „Acta Albaruthenica”, t. 18, Warszawa 2018, s. 159–173.
72. *Bałtycko-słowiańska geneza języka białoruskiego*, „Rozprawy Komisji Językowej”, t. LXVI, Łódź 2018, s. 21–37.
73. *Палеміка беларускае дыяспары са скептыкамі дзяржаўнасці беларускае мовы ў часы Вялікага Княства Літоўскага*, „Acta Albaruthenica”, t. 19, Warszawa 2019, s. 161–174.

74. *The Role of Writers in the Development of the Belarusian Language in the 19th – Early 20th Century (Rola pisarzy w rozwoju języka białoruskiego w XIX – początku XX w.)*, „Studia Białorutenistyczne”, 13, 2019, s. 281–296.
75. *Sytuacja języka białoruskiego w warunkach dwujęzyczności (w ocenie gazety „Biełarus”)*, „Acta Albaruthenica”, t. 20, Warszawa 2020, s. 125–143.

VI. Artykuły popularno-naukowe:

1. *Кафедра беларускай філалогіі на парозе новага 25-годдзя* [w:] „Беларускі каляндар”, Białystok 1983, s. 59–65 (współaut.: A. Barszczewski, J. Głuszkowska, M. Kondratiuk, M. Czurak).
2. *Дзейнасць і дасягненні Кафедры беларускай філалогіі Варшаўскага універсітэта* [w:] „Беларускі каляндар”, Białystok 1987, s. 173–178.
3. *Rozważania o języku – cykl artykułów (110 odcinków) o historii białoruskiego języka literackiego, o roli gwar białoruskich w procesie formowania się współczesnego białoruskiego języka literackiego oraz o systemie fonetycznym, morfologicznym i leksykalnym współczesnego białoruskiego języka literackiego* [w:] „Ніва”, Białystok, 1.10.1987 – 1.04.1992.
4. *Historia języka białoruskiego – cykl artykułów w polsko-białoruskim czasopiśmie „Дыскусja – Дыскусja”*:
 - Беларуская мова ўчора і сёння*, № 1, Warszawa 1993, s.13.
 - Беларуская мова ў сям’і індаэўрапейскіх моваў*, № 2, Warszawa 1993, s.14–15.
 - Помнікі пісьменства агульнаўсходнеславянскага пэрыяду*, №№ 3–4, Warszawa 1993, s.16.
 - Беларуская мова ў Вялікім Княстве Літоўскім*, № 5, Warszawa 1993, s. 20.
 - Помнікі пісьменства Вялікага Княства Літоўскага*, № 1 (6), Warszawa 1994, s. 15.
 - Стан і разьвіцьцё беларускае мовы ў канцы XVII–XIX стст.*, № 2 (7), Warszawa 1994, s.16–17.
 - Роля гаворак у разьвіцьці беларускае літаратурнае мовы ў XIX ст.*, № 8, Warszawa 1995, s. 16; № 9, Warszawa 1996, s. 24.
5. *Дзейнасць Беларускай Рэдакцыі Польскага Радыё ў працэсе польска-беларускага збліжэння* [w:] „Беларускі каляндар”, Мiнск 1995, s. 143–150.
6. *„Я свой лёс звязаў з Беларуссю” (размова з Джэймсам Дынглі)* [w:] „Беларускі каляндар”, Мiнск 1995, s.150–155.
7. *Удзел Беларускай Рэдакцыі Польскага Радыё ў працэсе будавання новых польска-беларускіх адносінаў* [w:] „Кантакты і дыялогі”, № 1, Мiнск 1996, s. 29–32.
8. *5 гадоў Беларускай Рэдакцыі Польскага Радыё* [w:] „Камунікат”, № 1, Warszawa 1997, s. 2–3.
9. *Dzisiejsza Białoruś (na podstawie listów do Redakcji Białoruskiej Polskiego Radia)* [w:] „Rocznik Wschodni”, № 5, Rzeszów 1999, s. 149–154.
10. *Polskie Radio – Праграма для Замежжа* [w:] „Беларус”, № 493, New York, luty 2004.
11. *Беларуская мова ўчора й сёння – cykl artykułów opublikowanych w biuletynie „Камунікат”*:
 - Стан нацыянальнае мовы ў Беларусі*, № 2, Warszawa 1997, s. 2–3.

- Разьвіцьцё беларускае мовы ў XX ст.*, № 1 (11), Warszawa 2000, s. 24–26.
Становішча беларускае мовы ў 20-х гадох XX ст., № 2 (12), Warszawa 2000, s. 26–28.
Рэформа беларускага правапісу 1933 г., № 3 (13), Warszawa 2000, s. 27–30.
Становішча беларускае мовы пасля рэформы 1933 г., № 4 (14), Warszawa 2000, s. 32–34.
Лёс помнікаў беларускага пісьменства, № 1 (15), Warszawa 2001, s. 28–30; № 2 (16), Warszawa 2001, s. 32–34; № 3 (17), Warszawa 2001, s. 44–45; № 4 (18), Warszawa 2001, s. 41–42; № 1 (19), Warszawa 2002, s. 43–46.
12. *Беларуская эміграцыя пра нацыянальную мову* – cykl artykułów opublikowanych w biuletynie „Камунікат”:
Беларускія часапісы на чужыне, № 2 (20), Warszawa 2002, s. 38–39.
Мова й нацыянальная тоеснасьць беларусаў ва ўспрыняцьці беларускай эміграцыі, № 1 (21), Warszawa 2003, s. 30–32.
Мова й нацыянальная тоеснасьць беларусаў, № 2 (22), Warszawa 2003, s. 50–54; № 3 (23), Warszawa 2003, s. 56–59; № 1 (24), Warszawa 2004, s. 51–55; № 2 (25), Warszawa 2004, s. 49–55.
13. *Беларуская Служба Радыё Палёнія* [w:] „Камунікат”, № 3 (23), Warszawa 2003, s. 2–4.
14. *Польскія беларусісты правялі ўсеагульны сход* [w:] „Голас Радзімы”, №№ 30–33, 19.08.2004, Мінск, с. 20
15. Cykl esejów pod wspólnym tytułem *Emigracja białoruska wobec języka narodowego* wygłoszonych na antenie Polskiego Radia SA w okresie od 12.09.1996 r. do 14.11.2002 r.:
16. *Problemy języka białoruskiego na łatach czasopisma „Krywicz” – 1923–1927 – kowieński okres emigracji białoruskiej* – cykl 45 esejów wygłoszonych w okresie od 12.09.1996 r. do 24.07.1997 r.
17. *Problemy języka białoruskiego na łatach czasopism emigracyjnych wydawanych w Niemczech* – cykl 52 esejów wygłoszonych w okresie od 29.07.1997 do 16.07.1998.
18. *Problemy języka białoruskiego na łatach czasopism emigracyjnych wydawanych w Wielkiej Brytanii* – 3 eseje wygłoszone w okresie od 30.07.1998 do 13.08.1998.
19. *Problemy języka białoruskiego na łatach czasopism emigracyjnych wydawanych we Francji* – 5 esejów wygłoszonych w okresie od 21.08.1998 do 17.09.1998.
20. *Problemy języka białoruskiego na łatach czasopism emigracyjnych wydawanych w Czechosłowacji* – 7 esejów wygłoszonych w okresie od 01.10.1998 do 12.11.1998.
21. *Problemy języka białoruskiego na łatach gazety „Бацькаўшчына”* – 115 esejów wygłoszonych w okresie od 17.11.1998 do 13.07.2000.
22. *Problemy języka białoruskiego na łatach czasopism emigracyjnych wydawanych w Australii* – 3 eseje wygłoszone w okresie od 20.07.00 do 03.08.00.
23. *Problemy języka białoruskiego na łatach czasopism emigracyjnych wydawanych w USA* – 117 esejów wygłoszonych w okresie od 17.08.2000 do 14.11.2002.
24. *Беларуская эміграцыя пра нацыянальную мову* – cykl artykułów opublikowanych w biuletynie „Камунікат”:

- Беларусізацыя нацыянальнага жыцця*, № 1 (26), Warszawa 2005, s. 27–31;
Беларусізацыя царквы № 2 (27), Warszawa 2005, s. 35–42; № 3 (28),
Warszawa 2005, s. 32–37;
Адам Міцкевіч і беларуская мова, „Камунікат”, № 2, 2005, s. 13–15.
Мова ў рэлігійным жыцці, „Беларускі Дайджэст”, № 120, 2005, с. 7.
25. Cykl esejów pod wspólnym tytułem *Język a tożsamość narodowa* wygłoszonych na antenie Polskiego Radia S.A.:
- 21.11.2002-30.09.2004 – 75
01.10-31.12.2004 – 12;
01.01-31.12.2005 – 54;
01.01-31.12.2006 – 54;
01.01-31.12.2007 – 48
01.01.-31.12.2008 – 48
01.01.-26.12.2009 – 46
01.01.-31.12.2010 – 47
01.01-31.07.2011 – 24
26. Cykl 43 esejów pod wspólnym tytułem *Па-беларуску без памылак* wygłoszonych na antenie Polskiego Radia S.A. od 31.08.2019 do 10.06.2020 i opublikowanych na stronie *Па-беларуску без памылак - Беларуская Служба - polskieradio.pl*

VII. Recenzje i sprawozdania:

1. *Atlas gwar wschodniosłowiańskich Białostoczczyzny*, Ossolineum, t. 1 (1980), t. 2 (1989) [w:] „Białostoczczyzna”, № 1 (17), 1990, s. 42–44 (współaut.: J. Głuszkowska).
2. *VII Міжнародная Канферэнцыя „Шлях да ўзаемнасці”* [w:] „Ніва”, № 28, Białystok, 11 lipca 1999, s. 1, 10; „Ніва”, № 29, Białystok, 18 lipca 1999, s. 8.
3. *Шлях да ўзаемнасці вядзе праз Белавежу* [w:] „Ніва”, № 30, Białystok, 23 lipca 2000, s.1, 4.
4. *50-lecie Katedry Białorutenistyki Uniwersytetu Warszawskiego* [w:] „Uniwersytet Warszawski”, № 1 (31), marzec 2007, s. 16–19.
5. *Pogranicza Białorusi w perspektywie interdyscyplinarnej* (współaut. J. Głuszkowska) [w:] „Acta Albaruthenica”, № 8, Warszawa 2008, s. 294–298.
6. *Język polski na Białorusi Radzieckiej w okresie międzywojennym* [w:] „Acta Albaruthenica”, № 9, Warszawa 2009, s. 384–390.
7. *Brasławszczyzna. Pamięć i współczesność*, pod redakcją Elżbiety Smułkowej, t. 1: *Historia regionu. Charakterystyka socjolingwistyczna. Świadectwo mieszkańców*; t. 2: *Słownictwo dwujęzycznych mieszkańców rejonu (Słownik brasławski)* [w:] „Acta Albaruthenica”, t. 12, Warszawa 2012, s. 259–264.
8. *С.У. Шахоўская, Беларуская анамастычная лексікаграфія: фарміраванне, сучасны стан, вектары развіцця*, „Acta Albaruthenica”, t. 13, Warszawa 2013, s. 363–365.
9. *Г.У. Аўчыннікава, Словаўтваральная семантыка і структура агентаў ва ўсходнеславянскіх і польскай мовах*, „Acta Albaruthenica”, t. 14, Warszawa 2014, s. 365–367.

10. *Лёсы беларускай літаратурнай мовы і беларускіх лінгвістаў у 1920–1930-я гады*, „Białorutenistyka Białostocka”, t. 6, Białystok 2014, s. 363–370.

VIII. Recenzje wydawnicze prac naukowych:

1. „Roczniki Humanistyczne”, t. LVI, z. 7, Towarzystwo Naukowe KUL Jana Pawła II, Lublin 2008 (współrecenzenci: S. Kowalów, H. Łaszkiwicz, M. Łesiów, M. Matecka, D. Tanaś, A. Woźniak).
2. *Polsko-białoruskie związki kulturowe, literackie i językowe*, Wyd. UMCS, Lublin 2010, 412 s.
3. „Acta Baltico-Slavica”, t. 35, 2011, 293 s.
4. Recenzja wydawnicza 3 artykułów językoznawczych do czasopisma naukowego „Studia i Szkice Sławistyczne” XII, 2013.
5. Recenzja wydawnicza pracy Niny Mieczkowskiej pod tytułem *Stulecie białoruskiego odrodzenia narodowego: podstawowe wydarzenia i trendy w historii samoświadomości językowej i sytuacji językowej na Białorusi*, UMCS 2013.
6. Recenzja wydawnicza 4 artykułów językoznawczych do czasopisma naukowego „Acta Polono-Ruthenica”, 2013, 2014.
7. Recenzja wydawnicza 4 artykułów językoznawczych do czasopisma naukowego „Acta Baltico-Slavica”, 2013, 2014.
8. Recenzja wydawnicza 4 artykułów językoznawczych do czasopisma naukowego „Acta Albaruthenica”, 2013, 2014.
9. Recenzja wydawnicza 9 artykułów językoznawczych do tomu jubileuszowego KUL *W świecie wartości naszych i innych. Z najnowszych badań nad literaturą, kulturą i językiem Słowian Wschodnich*, 2014.
10. Recenzja wydawnicza 3 artykułów językoznawczych do czasopisma naukowego „Acta Albaruthenica”, 2015.
11. Recenzja wydawnicza 2 artykułów językoznawczych do czasopisma naukowego „Acta Baltico-Slavica”, 2015.
12. Recenzja wydawnicza 1 artykułu językoznawczego do czasopisma naukowego „Język Polski”, 2016.
13. Recenzja wydawnicza 1 artykułu kulturoznawczego do czasopisma naukowego „Studia Europy Środkowej i Wschodniej”, 2016.
14. Recenzja wydawnicza 5 artykułów językoznawczych do tomu materiałów pokonferencyjnych *Białoruś w dyskursie naukowym*, 2016.
15. Recenzja wydawnicza rozprawy habilitacyjnej Piotra Złotkowskiego *Antroponimia historyczna mieszczan i chłopów Brańska i okolic w ujęciu statycznym i dynamicznym*, UMCS, 2017.
16. Recenzja wydawnicza 3 artykułów językoznawczych do czasopisma naukowego „Acta Polono-Ruthenica”, 2017.
17. Recenzja wydawnicza 3 artykułów językoznawczych do czasopisma naukowego „Acta Albaruthenica”, 2017.
18. Ocena rozprawy habilitacyjnej Lilii Płyhauki *Belaruskaja mova u polikulturnym rehionie Litouskaj Respubliki: histoyja, suchasny stan, tendencyi razvicia* obronionej w Białoruskim Uniwersytecie Państwowym w Mińsku 24.03.2017 r.

19. Recenzja wydawnicza 3 artykułów językoznawczych do czasopisma naukowego „Rozprawy Komisji Językowej” Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, 2018.
20. Recenzja wydawnicza 1 artykułu językoznawczego do czasopisma naukowego „LingVaria” Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2018.
21. Recenzja wydawnicza rozprawy habilitacyjnej Anny Żebrowskiej *Komarowszczyzna. Język pogranicza białorusko-polsko-litewskiego*, UAM, 2019.
22. Recenzja wydawnicza 2 artykułów językoznawczych do czasopisma naukowego „LingVaria” Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2019.
23. Recenzja wydawnicza 1 artykułu językoznawczego do czasopisma naukowego „Acta Polono-Ruthenica”, 2019.
24. Recenzja wydawnicza 1 artykułu językoznawczego do czasopisma naukowego „Acta Baltico-Slavica”, 2019.
25. Recenzja wydawnicza rozprawy doktorskiej Katarzyny Grabowskiej *Język Latopisu Supraskiego 1519 r. (Fonetyka. Fleksja. Słownictwo)*, UwB, 2020.
26. Recenzja wydawnicza książki Joanny Getki i Jolanty Darczewskiej *Na drodze do wolności. Białoruska partyzantka kulturowa w przestrzeni publicznej i Internecie*, WUW 2021.

IX. Prace dydaktyczne:

1. *Program szkoły podstawowej z dodatkową nauką języka białoruskiego. Język białoruski*, Warszawa 1987, 39 s. (współaut.: A. Barszczewski, A. Goworko, A. Iwaniuk, Z. Skibińska-Charyło).
2. *Program nauczania Szkoły Podstawowej z dodatkową nauką języka białoruskiego. Język białoruski*, Warszawa 1995, 39 s. (współaut.: T. Rusa-czyk, O. Sienkiewicz).

X. Przekłady:

1. *Portrety osobistości dawnej Rzeczypospolitej w zbiorach mińskich – Пар-трэты знакамітых постацяў даўняй Рэчы Паспалітай у мінскіх зборках* (przekład na język białoruski), Kraków 1981, 139 s. (współaut.: A. Barszczewski).
2. Jerzy Axer, *Był cały dalszym ciągiem – Ён увесь быў працягам* (tłumaczenie na język białoruski) [w:] *Bo królom był równy...*, Warszawa-Kraków 2002, s. 40–45.
3. Andrzej Krawczyk, *Powtórny pogrzeb poety – Паўторнае пахаванне паэта* (tłumaczenie na język białoruski) [w:] *Bo królom był równy...*, Warszawa-Kraków 2002, s. 46–56.
4. Міхась Раманюк, *Беларускія народныя крыжы – Białoruskie krzyże ludowe* (tłumaczenie na język polski), Mińsk 2002. 44 s. (współaut.: A. Barszczewski).

XI. Udział w konferencjach naukowych i tytuły wygłoszonych referatów:

1. Sesja Naukowa Białostockiego Towarzystwa Naukowego, Białystok 1981.

- Referat: *Kilka uwag na temat zmian znaczeniowych leksemów uwarunkowanych interferencją językową.*
2. Międzynarodowa Konferencja Naukowa poświęcona 100-ej rocznicy urodzin J.Kupały i J.Kołasa, Warszawa 1982.
Referat: *O dialektyzmach w języku Janki Kupały.*
 3. Sesja naukowa z okazji 30-lecia Białoruskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego, Białystok 1986.
Referat: *Дзейнасць і дасягненні Кафедры беларускай філалогіі Варшаўскага Універсітэта.*
 4. Zebranie Naukowe Sekcji Językoznawczej Białostockiego Towarzystwa Naukowego, Warszawa 1988.
Referat: *Dialektyzmy w białoruskim języku literackim.*
 5. Konferencja Międzynarodowa „Badania dialektów i onomastyki na pograniczu polsko-wschodniosłowiańskim, Łódź 1989.
Referat: *Interferencja językowa w mikrotoponimii północno-wschodniej Polski* (współaut.: J. Głuszkowska, T. Jasińska, E. Smułkowa).
 6. VII Krajowa Konferencja Onomastyczna „Wpływy obce w nazewnictwie Polski”, Białobrzegi 1989.
Referat: *Elementy bałtyckie i wschodniosłowiańskie w przygotowywanym Słowniku mikrotoponimii północno-wschodniej Polski* (współaut.: J. Głuszkowska, T. Jasińska).
 7. Międzynarodowa Konferencja „Droga ku wzajemności”, Grodno 1994.
Referat: *Беларуская Рэдакцыя Польскага Радыё ў працэсе польска-беларускага збліжэння.*
 8. Konferencja „Polsko-białorusko-ukraińskie pogranicze językowe”, Lublin 1995.
Referat: *Kilka przykładów wpływu języka polskiego na składnię gwar białoruskich i ukraińskich Białostoczczyzny.*
 9. II Międzynarodowy Kongres Białorutenistów, Mińsk 1995.
Referat: *Удзел Беларускай Рэдакцыі Польскага Радыё ў пабудове новых польска-беларускіх адносінаў.*
 10. Międzynarodowa Konferencja „Droga ku wzajemności”, Białowieża 1995.
Referat: *Стан нацыянальнае мовы ў Рэспубліцы Беларусь у ацэнцы слухачоў Беларускай Рэдакцыі Польскага Радыё.*
 11. Międzynarodowa Konferencja „Droga ku wzajemności”, Hajnówka – Białowieża 1997.
Referat: *Беларусь і Польшча – скрыжаваньне шляхоў.*
 12. Międzynarodowa Konferencja „Losy języków i literatur słowiańskich na emigracji, Lublin 1997.
Referat: *Моўныя пытаньні на старонках беларускіх эміграцыйных выданняў у Нямеччыне.*
 13. Letnia Szkoła Białorutenistyki, Gdańsk 1997.
Referat: *Сферы выкарыстання беларускае мовы ў жыцці беларускага народу на сёньняшнім этапе.*
 14. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Kultura i język białoruski w kontakcie z innymi narodami”, Warszawa 1997.

- Referat: *Нацыянальная мова ў дасьледаваньнях Каўнаскага беларускага эміграцыйнага асяродка.*
15. Międzynarodowa Konferencja „Ku wspólnej przyszłości”, Hajnówka 1998.
Referat: *Dzisiejsza Białoruś* (na podstawie listów do Redakcji Białoruskiej Polskiego Radia).
16. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Droga ku wzajemności”, Białowieża 1998.
Referat: *Ідэя абароны беларускае мовы на старонках „Бацькаўшчыны”.*
17. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Język a tożsamość na pograniczu kultur, Białystok 1998.
Referat: *Język a tożsamość narodowa Białorusinów w ujęciu emigracji białoruskiej.*
18. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Droga ku wzajemności”, Mińsk 1999.
Referat: *Клопат „Бацькаўшчыны” пра чысьціню беларускае мовы.*
19. III Międzynarodowy Kongres Białorutenistów, Mińsk, 22–24 maja 2000.
Referat: *Эміграцыйная газэта „Бацькаўшчына” ў абароне беларускае мовы.*
20. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Droga ku wzajemności”, Białowieża 2000.
Referat: *Эміграцыйная газэта „Бацькаўшчына” пра школьную сыстэму БССР.*
21. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Праз навуку да праўды”, Mińsk 2001.
Referat: *Становішча беларускае мовы ў пэрыяд Вялікага Княства Літоўскага (у асьвятленьні часанісу „Літва”).*
22. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „The role of Belarusian Diaspora in preserving and developing Belarusian Culture”, London 2001.
Referat: *Role of Belarusian Diaspora in Preservation and Development of Belarusian Language.*
23. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Droga ku wzajemności”, Białowieża 2001.
Referat: *Янка Станкевіч – папулярызатар крывіччыны на старонках беларускага эміграцыйнага часанісу „Веда”.*
24. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Droga ku wzajemności”, Białowieża 2002.
Referat: *Ацэнка моўных русыфікацыйных працэсаў у Беларусі Станіславам Станкевічам на старонках эміграцыйнага часанісу „Запісы”.*
25. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Białoruskie życie kulturalne w II Rzeczypospolitej”, Białystok 2002.
Referat: *Беларускае культурна-асьветнае жыцьцё ў II Рэчыспаспалітай на старонках эміграцыйнага друку.*

26. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Droga ku wzajemności”, Mińsk 2003.
Referat: *Русыфікацыя беларускае мовы ў асьвятленьні часанісу „Беларус”.*
27. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Міжкультурны дыялог у Беларусі: нацыянальна-культурнае развіццё ва ўмовах глабалізацыі”, Mińsk 2003.
Referat: *Суадносінны паміж мовай і нацыянальнай тоеснасцю ў асьвятленьні газеты „Беларус”.*
28. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Dialog białoruski – 2004” zorganizowana przez Villa Sokrates, Krynki 2004.
Referat: *Погляд беларускай эміграцыі на этнаграфічныя межы Беларусі.*
29. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Droga ku wzajemności”, Kraków 2004.
Referat: *Сытуацыя беларускае мовы ў пэрыяд Вялікага Княства Літоўскага.*
30. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Dialog białoruski – 2005” zorganizowana przez Villa Sokrates, Krynki 2005.
Referat: *Ян Станкевіч пра беларускія плямёны – мову й тэрыторыю.*
31. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Polsko-białoruskie związki historyczne, kulturowe, literackie i językowe”, Mińsk 2005.
Referat: *Погляд беларускай эміграцыі на польска-беларускія моўныя ўзаемаўплывы ў XV–XIX стагодзьдзях.*
32. II Międzynarodowa Folklorystyczno-Etnolingwistyczna Konferencja Naukowa, Mińsk 2005.
Referat: *Трактоўка Палесься беларускімі эміграцыйнымі дасьледнікамі.*
33. Międzynarodowa Konferencja z okazji 50-lecia tygodnika Białorusinów w Polsce „Niwa”, Białystok 2006.
Referat: *Беларуская нацыянальная меншасьць у Польшчы – праблемы й дасягненьні.*
34. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Мова. Культура. Літаратура”, Mińsk 2006.
Referat: *Беларускія плямёны – іх мова й тэрыторыя – у асьвятленьні Яна Станкевіча.*
35. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Droga ku wzajemności” (50 lat białorusistyki na UW), Warszawa 2006.
Referat: *Уплыў суседніх народаў на ўласныя назовы Беларусі.*
36. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Białoruś w przestrzeni europejskiej między Wschodem a Zachodem”, Warszawa 2006.
Referat: *Wpływ języka ojczystego na kształtowanie się białoruskiej świadomości narodowej.*
37. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Paryż – Londyn – Monachium – Nowy Jork. Powrześniowa Emigracja Niepodległościowa na mapie kultury nie tylko polskiej”, Białystok 2007.

- Referat: *Działalność białoruskich ośrodków naukowych na uchodźstwie.*
38. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Polsko-białoruskie związki kulturowe, literackie i językowe, Lublin 2008.
Referat: *Лёс помнікаў беларускай пісьмовасці ў асьвятленьні беларускіх дасьледчыкаў у замежжы.*
39. International Kupała-Kołas Colloquium, Londyn 2008.
Referat: *Дыялектызмы ў мове Янкі Купалы й Якуба Коласа.*
40. XIII Międzynarodowa Konferencja Slawistyczna „Dialog kultur. Z dziejów kontaktów polsko-wschodniosłowiańskich. Język, kultura, literatura”, Olsztyn 2009.
Referat: *Язык бiałoruski w Polsce – historia i stan obecny.*
41. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Emigracja Wschodniosłowiańska”, Opole 2009 (22–23.09).
Referat: *Лёсы беларускае мовы ў асьвятленьні эміграцыйнага часопіса „Веда”.*
42. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Polsko-białoruskie związki kulturowe, literackie i językowe”, Warszawa 2009 (16.10).
Referat: *Дзейнасць беларускіх асьветнікаў у інтэрпрэтацыі эміграцыйных вучоных.*
43. Konferencja Naukowa „Wschód oczami młodych”, Warszawa 2009 (12.12).
Referat: *Rola języka ojczystego w kształtowaniu tożsamości narodowej.*
44. Czwartki białoruskie – konwersatoria interdyscyplinarne w Katedrze Kultury Białoruskiej Wydziału Filologicznego Uniwersytetu w Białymstoku (06.05.2010).
Referat: *Бiałoruska emigracja o roli języka ojczystego w życiu narodu.*
45. V Międzynarodowy Kongres Białorutenistów, Mińsk 20–21.05.2010.
Referat: *Сітуацыя беларускай мовы ў Польшчы.*
46. Sesja „Pogranicze w świetle etnolingwistyki i historii mówionej” – 5-10.07.2010.
Referat: *Zakres użycia języka białoruskiego na Podlasiu.*
47. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Polsko-białoruskie związki kulturowe, literackie i językowe”, Lublin 14–16.10.2010.
Referat: *Тэрытарыяльна абсяг беларускай народнай мовы – погляд з далёкага замежжы.*
48. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Droga ku wzajemności”. Polsko-białoruskie związki literackie, językowe i kulturowe, Warszawa 5.11.2010.
Referat: *Погляд беларускай эміграцыі на ролю роднае мовы ў становленьні нацыянальнае тоеснасці.*
49. Międzynarodowa konferencja naukowa. „Białoruś: mnogość interpretacji historii i kultury”, Warszawa 25–26.11.2010.
Referat: *Язык ojczysty jako główny wskaźnik świadomości narodowej Białorusinów.*
50. Międzynarodowa Konferencja Naukowa z okazji 55-lecia Katedry Białorutenistyki UW „Białorusko-polskie związki językowe, literackie, i historyczne”, Hajnówka 15–17.09.2011.

- Referat: *Роля роднае мовы ў фарміраванні нацыянальнае тоеснасці.*
51. Dziewiąta Wschodnia Szkoła zorganizowana przez Kolegium Europy Wschodniej, Wrocław 1–10.03.2012.
Referat: *Białoruska emigracja polityczna i jej czasopisma.*
52. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Polsko-białoruskie związki kulturowe, literackie i językowe”, Lublin 20–22.09.2012.
Referat: *Nowe tendencje w gwarach białoruskich.*
53. Międzynarodowe Seminarium Naukowe z okazji 20-lecia Katedry Filologii Białoruskiej na Uniwersytecie w Białymstoku, Białystok 12.04.2013.
Referat: *Дасягненні Кафедры беларусітыкі Варшаўскага ўніверсітэта.*
54. Międzynarodowa Konferencja Naukowa Polsko-białoruskie związki literackie, kulturowe i językowe, Warszawa 18–19.10.2013.
Referat: *Сферы выкарыстання беларускай мовы ў XXI ст.*
55. Konferencja Polskie Radio na kresach II Rzeczypospolitej, Warszawa 21.11.2013.
Panel: *Polska radiofonia Polakom na Wschodzie (Radio znad Wilii, Polskie Radio Lwów, Redakcja Białoruska Polskiego radia SA) – stan obecny i zamierzenia.*
56. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Słowianie na emigracji: literatura – kultura – język”, Opole, 22–23.IX.2014.
Referat: *Беларускае пісьменства ў перыяд ВКЛ у асвятленні беларускай эміграцыі.*
57. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Polsko-białoruskie związki kulturowe, literackie i językowe”, Wisznice, 21–23.06.2015.
Referat: *Kulturowo-językowe dziedzictwo Podlasia – projekt badawczy Katedry Białorutenistyki Uniwersytetu Warszawskiego.*
58. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Polsko-białoruskie związki literackie, językowe i kulturowe. 60-lecie Katedry Białorutenistyki na Uniwersytecie Warszawskim, Warszawa, 30.11–01.12.2016.
Referat: *Projekt Kulturowo-językowe dziedzictwo Podlasia – główne założenia i wnioski.*
59. I Interdyscyplinarna Konferencja Wydziału Lingwistyki Stosowanej, Warszawa 23–24.03.2017.
Referat: *Kulturowo-językowe dziedzictwo Podlasia* (współ. z: prof. M. Chaustowiczem, prof. M. Timoszukiem).
60. Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Polsko-białoruskie związki kulturowe, literackie i językowe*, Wisznice, 22–23.06.2017.
Referat: *Polsko-białoruskie związki językowe na przestrzeni stuleci.*
61. VII Międzynarodowy Kongres Badaczy Białorusi, Warszawa 15–17.09.2017.
Referat: *Język bilingwalnej społeczności na Podlasiu.*
62. XXI Festiwal Nauki, Warszawa 25–26.09.2017.
Referat: *Polsko-białoruskie związki kulturowo-językowe* (wspólnie z dr. R. Kaletą).

63. Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Polsko-białoruskie związki literackie, historyczno-kulturowe i językowe (Z okazji 100-lecia Białoruskiej Republiki Ludowej)*, Warszawa, 16–17.03.2018.
Referat: *Мова білінгвальнага насельніцтва Падляшша*.
64. II Interdyscyplinarna Konferencja Wydziału Lingwistyki Stosowanej, 5–6.04.2018.
Referat: *Polsko-białoruskie związki językowe na przestrzeni stuleci*.
65. Konferencja Naukowa *Europa Wschodnia w dyskursie naukowym*, Warszawa, 10.05.2018.
Referat: *Баўтословаўская генеза języка бiałoruskiego*.
66. Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Polsko-białoruskie związki literackie i językowe*, Warszawa, 29–30.03.2019.
Referat: *Беларуская дыяспара ў пошуку аргументаў на карысьць беларускаці дзяржаўнае мовы ВКЛ*.
67. Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Polsko-białoruskie związki językowe, literackie, kulturowe i historyczne. Z okazji 65-lecia Katedry Białorutenistyki na Uniwersytecie Warszawskim*. Warszawa, 21–22.010.2021.
Prezentacja: Dorobek pracowników KB UW.

XII. Kierowanie pracami doktorantów:

1. Marek Gawryluk: *Analiza porównawcza sytuacji socjolingwistycznej na polsko-białoruskim pograniczu na podstawie badań na Podlasiu i w obwodzie brzeskim*.
2. Svjatlana Saczanka: *Рэалізацыя пурыстычнай стратэгіі ў мове беларускага эміграцыйнага друку*.
3. Radosław Kaleta: *Polsko-białoruska homonimia międzyjęzykowa* (praca obroniona w 2012 r.)
4. Volha Tratsiak: *Ojkonimy pogranicza polsko-białoruskiego* (praca obroniona w 2017 r.)
5. Źmicier Sauka: *Adaptacja fonematyczno-grafematyczna zapożyczeń w języku białoruskim*.
6. Uladzislau Ivanou: *Feminizacja języka białoruskiego* (praca obroniona w listopadzie 2017 r.).
7. Anna Siwirska: *Język i styl młodego pokolenia Białorusinów w kontekście przemian kulturowych* (praca obroniona w kwietniu 2021 r.).
8. Maryla Chaustowicz: *Język białoruski XVII–XVIII wieku jako etap przejściowy między starobiałoruskim a współczesnym białoruskim (na podstawie nowo odnalezionych materiałów)*.

XIII. Promotorstwo prac magisterskich:

1. 2007 – 2 prace
2. 2008 – 1 praca
3. 2009 – 9 prac
4. 2010 – 4 prace
5. 2011 – 10 prac
6. 2012 – 1 praca
7. 2013 – 2 prace

8. 2014 – 2 prace
9. 2015 – 3 prace
10. 2016 – 1 praca

XIV. Pełnione funkcje:

1. Wiceprzewodnicząca Polskiego Towarzystwa Białorutenistycznego (od 2004 r.).
2. Kierownik Katedry Białorutenistyki UW: 13.10.2009–06.05.2014; 01.09.2016–30.09.2018.
3. Członek Komisji Emigrantologii Słowian Międzynarodowego Komitetu Sławistów (od 01.01.2010).
4. Członek Rady Międzynarodowego Stowarzyszenia Białorutenistów MAB: 21.05.2010–29.05.2015 r.

XV. Wyróżnienia:

1. Primus Inter Pares (1980).
2. Nagroda Ministra Edukacji Narodowej (1996).
3. Brązowy Krzyż Zasługi (2006).
4. Medal jubileuszowy „80-lecia Narodowej Akademii Nauk Białorusi” za popularyzację wiedzy o historii i dialektologii języka białoruskiego wśród studentów wydziałów humanistycznych polskich uczelni oraz opracowanie i przedstawienie nowych tendencji w dziedzinie dialektologii białoruskiej i współczesnego białoruskiego języka literackiego (2013).
5. Złoty Medal za Długoletnią Służbę (2015).
6. Medal „Za wkład w rozwój kultury Białorusi” przyznany przez Ministerstwo Kultury Republiki Białorusi (2016).
7. Medal Jubileuszowy Uniwersytetu Warszawskiego „1816–2016. Dwa stulecia – dobry początek” (2016).

